

AKTIVT ROVDYRVERN
c/o Jim Schelander Bergstubben 17
1458 FJELLSTRAND

Trondheim, 15.08.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/6415

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Vedtak i klagesak om skadefelling av ulv i deler av rovviltregion 2, i kommunene Kongsberg, Flesberg og Notodden

Vi viser til klagen på Statsforvalteren i Oslo og Viken sitt vedtak 24. mai 2022 om tillatelse til skadefelling av én ulv i deler av Kongsberg, Flesberg og Notodden kommuner. Tillatelsen ble gitt i samråd med Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Klagesaken er vurdert og oversendt til oss fra Statsforvalteren i Oslo og Viken, 1. juni 2022.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalteren i Oslo og Viken sitt vedtak om tillatelse til skadefelling av en ulv i deler av Kongsberg, Flesberg og Notodden kommuner, datert 24. mai 2022.

Vedtaket er fattet etter Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Bakgrunn for saken

Statsforvalteren og Statens naturoppsyn mottok 21. mai 2022 bilder av antatt ulv i Kongsberg kommune. På bakgrunn av observasjonen søkte Sandsvær/Kongsberg beitelag om skadefellingstillatelse på ulv, med henvisning til at flere beitebrukere i området var avhengig av å kunne slippe sauene på utmarksbeite innen kort tid.

Statsforvalteren regnet med at det observerte dyret var den samme ulven som hadde blitt observert på Hurum i Asker og som hadde beveget seg sør-vestover til Kongsberg-området tidligere i mai. Statsforvalteren avventet av den grunn behandling av fellingssøknaden til svar på en innsamlet DNA-prøve forelå. Prøvesvar forelå 24. mai 2022, men prøvesvaret gav ikke treff på ulv.

Statsforvalteren i Oslo og Viken fattet 24. mai 2022 vedtak om tillatelse til skadefelling av en ulv i deler av Kongsberg, Flesberg og Notodden kommuner etter Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om

forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9. Tillatelsen ble gitt til Drammen kommune ettersom de er vertskommune for en regional fellingsleder.

Klagers argumenter

Aktivt rovdryvern (ARV) viser i sin klage til viltforskriften sine hjemler for å tillate skadefelling og mener at vilkårene for å tillate skadefelling ikke er oppfylt. ARV mener at det finnes andre mulige tiltak, som bedøving og flytting, eller å la ulven få vandre fritt. Det vises videre til at ulven kan være genetisk viktig, og at dette må undersøkes før det kan gis tillatelse til en evt. skadefelling. Videre påpekes det at arten ulv er kritisk truet og fåtallig i Norge.

Det vises til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens merknader

Statsforvalteren i Oslo og Viken (SFOV) har gitt sine vurderinger av klagepunktene ved oversendelse av saken. Det konkluderes med at det ikke er fremkommet nye opplysninger eller andre hensyn som etter SFOVs vurdering gir grunn til å endre vedtaket og saken er av den grunn oversendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Det vises til Statsforvalteren i Oslo og Viken sitt vedtak og oversendelsesbrev i sin helhet.

Miljødirektoratets vurderinger

Klagen er fremsatt innenfor klagefristen for vedtaket. Vi har ikke gått nærmere inn på vurderinger av klagers rett til å klage over vedtaket, men har tatt klagen opp til behandling.

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) § 18 og § 77 og rovviltforskriften § 9, jf. §§ 1 og 3. Direktoratet legger, i henhold til nml. § 7, prinsippene i nml. §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i den skjønnsmessige vurderingen av saken. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 anses ikke som relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Oslo og Viken sitt vedtak datert 24. mai 2022 samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet datert 1. juni, og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalterens sine vurderinger av saken.

Hjemmelsgrunnlag

Aktivt rovdryvern har i sin klage vist til viltforskriftens hjemler for skadefelling. Vi finner grunn til å påpeke at det av viltforskriften § 3-2 første ledd bokstav c, fremgår at arten ulv er unntatt fra bestemmelsene i § 3-3 til § 3-10 m.fl. i vilt forskriften. Denne artene forvaltes etter rovviltforskriften <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-03-18-242>

Følgende fremgår av vårt vedtak kvote for betinget skadefelling av ulv – våren 2022 – hele landet, datert 21. april 2022:

Miljødirektoratet har med bakgrunn i dagens situasjon vurdert at det er hensiktsmessig at myndigheten til å iverksette skadefelling av ulv for områdene utenfor ulvesonen delegeres til

Statsforvalterne for perioden fra og med 21. april og frem til og med 31. mai 2022. Myndigheten til å vurdere felling av ulv delegeres i form av vedtak om en betinget kvote som gir Statsforvalterne anledning til å iverksette felling, etter en konkret vurdering av situasjon jf. rovviltforskriften § 9.

Viltforskriftens regler er følgelig ikke gjeldenende for denne saken, men kravet om å vurdere andre forebyggende tiltak er likefullt et aktuelt vurderingstema etter begge regelverkene.

Skadepotensial og andre tilfredsstillende løsninger

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen i den geografisk differensierte rovviltforvaltningen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være tydelige forvaltningsmessige forskjeller mellom forvaltningsområder for rovvilt og prioriterte beiteområder. Det skal praktiseres en lavere terskel for å tillate uttak av rovvilt i de beiteprioriterte områdene, versus områdene som er avsatt forvaltningsområder for rovviltartene.

Miljødirektoratet tiltrer SFOV sin vurdering av at det 24. mai forelå et vesentlig potensial for fremtidige skader i det aktuelle området, der en ulv var observert. Dette sett i lys av erfaringer fra andre situasjoner der streifende ulv har kommet inn i beiteprioriterte områder på denne tiden av året, og medført betydelige tap av sau. Utfordringene med å lykkes med felling har i noen tilfeller også medført omfattende skader etter at tillatelse til felling er gitt. Det at streifende individ av ulv kan forflytte seg over store områder, medfører at det vil være svært vanskelig å sette inn treffsikre forebyggende tiltak, for å forhindre at individet påfører skader på bufe.

Vi vil også vise til Klima- og miljødepartementets klageavgjørelse for vedtaket om betinget skadefelling av ulv våren 2022 – hele landet, datert 19. juli 2022, der det fremgår at soneinndelingen setter klare grenser for hvor store ressurser som skal settes inn og i hvor stor grad tilpassing av beitenæring skal avkreves av beitenæringene utenfor ulvesonen. Bedøving og flytting er konkret foreslått som alternative løsninger i klagen. Dette kan være aktuelt, men da først og fremst i tilfeller der det påvises genetisk verdifulle ulver utenfor ulvesonen. Men slike tiltak er ressurskrevende å utføre. Det er derfor ikke aktuelt å forsøke å flytte alle ulver som beveger seg utenfor ulvesonen. Videre ligger det jf. viltforskriften til Miljødirektoratet å eventuelt ta beslutninger om innfangning og flytting av vilt.

Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurderinger knyttet til mulighetene for å sette inn andre forebyggende tiltak for å forhindre fremtidig skade, og at det i den aktuelle situasjonen ikke var andre tilfredsstillende forebyggende løsninger enn å iverksette et forsøk på skadefelling.

Genetisk verdifulle individer

Det lar seg ikke gjøre å holde rede på et hvert individ av ulv i den skandinaviske ulvebestanden til enhver tid, men avtalene som er inngått med svenske myndigheter om å gjensidig informere hverandre dersom DNA fra genetisk verdifulle ulver registreres, er inngått for å øke mulighetene for å skjerme slike individer fra felling. Det foreligger dog ikke noe absolutt krav om at dyret skal identifiseres med DNA før det kan åpnes for skadefelling. Men det er en føring om at det, så langt det er mulig, gjennomføres forsøk på innsamling av prøve for identifisering av genetisk status før det fattes vedtak om felling.

I den konkrete saken valgte SFOV å avvente prøvesvar på de innsendte DNA-prøvene som de mente kunne knyttes til det aktuelle individet, men da prøvesvarene ikke gav noe resultat valgte de å iverksette fellingsforsøk.

Det er viktig at statsforvalterne gjør en vurdering av om det kan være en mulighet for å få samlet DNA og avklart genetisk status, før vedtak om felling fattes. Samtidig vil det være nødvendig å avveie ønsket om genetisk avklaring for det aktuelle individet, opp mot den tapsrisikoen som påløper ved å utsette iverksettelse av et skadefellingsforsøk. Skader påført av ulv kan eskalere raskt, hvis felling ikke iverksettes og lykkes.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Oslo og Viken sitt vedtak 24. mai 2022, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalteren sitt vedtak om Tillatelse til skadefelling av en ulv i deler av Kongsberg, Flesberg og Notodden kommuner datert 24. mai 2022.

Klagerett

Vedtaket er endelig, og du/dere kan ikke klage på vedtaket.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Roviltnemnda i region 2	Postboks 325	1502	MOSS
NOTODDEN KOMMUNE	Postboks 193	3672	NOTODDEN

KONGSBERG KOMMUNE
FLESBERG KOMMUNE
DRAMMEN KOMMUNE

Postboks 115
Lampelandhagan 7
Postboks 7500

3602 KONGSBERG
3623 LAMPELAND
3008 DRAMMEN